

19.08.2019

Kokoustiedot

Aika 19.08.2019 maanantai klo 9:30 - 11:50

Paikka Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri, hallituksen kokoushuone, rak 10., 1 krs.

Läsnä

Markku Rossi, puheenjohtaja
Minna Reijonen, varapuheenjohtaja
Aino Kannainen
Leena Kaulamo
Jaakko Kekoni
Ulla Miettinen
Pekka Pollari
Riitta Savolainen
Erkki Virtanen

Poistui kokouksesta klo 11:40
§ 83 käsittelyn aikana.

Jussi Kauhanen
Jukka Pelkonen

Muut läsnäolijat

Kari Ojala, valtuuston pj
Heikki Alanen, valtuuston 1. vpj.
Kaisa Raatikainen, valtuuston 2. vpj.
Risto Miettunen, esittelijä
Antti Hedman, esittelijä
Merja Miettinen, esittelijä
Janne Niemeläinen, sihteeri
Kari Janhonen, läsnäolo-oikeutettu
Heikki Miettinen, läsnäolo-oikeutettu
Johanna Marjatta Eronen, läsnäolo-oikeutettu
Jouni Kurola

Paikalla klo 9:30-10:25

Poissa

Asiat 79 - 90 §

Allekirjoitukset

Markku Rossi
puheenjohtaja

Janne Niemeläinen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Olemme tarkastaneet pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten kanssa yhtäpitäväksi.

Jussi Kauhanen

Jukka Pelkonen

19.08.2019

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Kuopiossa, 20.8.2019

Janne Niemeläinen
sihteeri

Käsiteltävät asiat

Nro	§	Otsikko	Liite/Oheismateriaali	Sivu
1	79 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus		4
2	80 §	Kokouksessa pidettävän pöytäkirjan tarkastajien valitseminen		5
3	81 §	Sairaanhoitopiirin johtajan katsaus		6
4	82 §	Taloussuunnitelman 2020 - 2022 valmistelu	1	7
5	83 §	Talousarvion toteutuminen 1- 7/2019	2	15
6	84 §	Jäsenkuntien esitykset Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän hallitukselle		17
7	85 §	Labqualityn osakkeiden myynti	3-6	20
8	86 §	Sarastia Oy:n osakassopimuksen hyväksyminen	7-8	24
9	87 §	Tutkimuseettisen toimikunnan kokoonpanon muutos 19.8.2019	9-10	26
10	88 §	Valtuuston 1/17.6.2019 päätösten toimeenpano		27
11	89 §	Viranhaltijapäätökset ajalta 12.-18.8.2019	11	28
12	90 §	Muut mahdolliset asiat		29

Muutoksenhaku

		Kuntayhtymän hallituksen muutoksenhakuohje		30
--	--	--	--	----

79 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous on laillinen, kun vähintään puolet jäsenistä on läsnä.

Päätös

Todettiin.

80 §

Kokouksessa pidettävän pöytäkirjan tarkastajien valitseminen

Hallitus valitsee pöytäkirjantarkastajat.

Vuorossa Jussi Kauhanen ja Jukka Pelkonen.

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Jussi Kauhanen ja Jukka Pelkonen.

81 §

Sairaanhoitopiirin johtajan katsaus

Hallitus merkitsee sairaanhoitopiirin johtajan katsauksen tiedoksi.

Päätös

Palvelukeskusjohtaja Jouni Kurola esitteli ensihoidon asioita ennen sairaanhoitopiirin johtajan katsausta.

Hallitus hyväksyy sairaanhoitopiirin johtajan esityksen.

Kuntayhtymän hallitus

56 §

27.5.2019

82 §

427/02.02.00.00/2019

Taloussuunnitelman 2020 - 2022 valmistelu

Päätöshistoria

Kuntayhtymän hallitus 27.5.2019 56 §

Valmistelija:

talousjohtaja Kari Janhonen, puh. 044 717 2078

sähköpostiosoite: kari.janhonen@kuh.fi

Valmistelun lähtökohtia

Sairaanhoitopiirin johtavat viranhaltijat ovat aloittaneet huhtikuussa jäsenkuntien kuntakierroksen, jossa on keskusteltu sairaanhoitopiirin toiminnan ja talouden kehittämisenäkemyksistä. Kierroksen aikana on käyty läpi mm. tilinpäätöstä 2018, talousarvion 2019 toteumaa ja vuoden 2020 taloussuunnitelman perusteita. Toukokuun 17. päivä pidetyssä kuntakokouksessa kuntien edustajilla oli myös mahdollisuus ottaa kantaa edellä mainittuihin seikkoihin.

Talousarvioraami 2020

Talousarvion alustavassa valmistelussa on käytetty seuraavia lähtökohtia:

1. Kuntalaskutus ja toimintakulut

Kuntalaskutuksen kasvuksi talousarviosta 2019 talousarvioon 2020 suunnitellaan 4,3 % nousua. Kuntalaskutuksessa näkyy mm. satunnaisten tuottojen 5,9 m€ poistuminen budjetista.

Budjetoitujen toimintamenojen kasvu tilinpäätöksestä 2018 on 0,5 % ja talousarviosta 2019 yhteensä 2,1 %.

2. Toimintataso

Talousarvio laaditaan vastaamaan likipitään vuoden 2019 toimintatasoa. Toimintatason määrittelyssä on erityisesti otettava huomioon se, mitä hoitotakuulainsäädäntö edellyttää. Tässä suhteessa jouduttaneen kohdentamaan resursseja jonkin verran uudella tavalla.

3. Kustannustason muutosten määrittely

Kustannustason muutokset vuoden 2020 talousarviossa on arvioitu seuraavasti:

- palkankorotukset 1 %
- aineet, tarvikkeet, tavarat ja lääkkeet 1,0 %

- palvelujen ostot 1,0 %

4. Investoinnit

Vuoden 2020 investointeihin on suunniteltu varattavaksi alustavasti rahoitusta seuraavasti:

- rakennusinvestoinnit 34,2 M€
- laitehankinnat 12,0 M€
- atk-sovellukset 8,6 M€
- **yhteensä 54,8 M€**

Rakennusinvestointeihin suunnitellut suurimmat hankkeet ovat Uusi Sydän ja Psykiatrian talo.

Atk-sovellusten hankinnoista valtaosa kohdistuu potilastietojärjestelmiin sekä alueellisten ja valtakunnallisten tietojärjestelmähankkeiden toteuttamiseen. Budjetti sisältää myös asiakas- ja potilastieto-järjestelmän uudistamisen käynnistämisen.

5. Peruspääoman korko

Jäsenkunnille ei makseta vuonna 2020 peruspääoman korkoa.

6. Sisäiset korot

Kuntayhtymässä on käytetty sisäisiä korkoja mm. laitepankin ja sovelluspankin hinnoittelussa. Samoin taseyksiköille on määritelty sisäinen korko. Sisäisiä korkoja on sovellettu myös silloin, kun tytäryhteisöille on annettu konsernilainaa.

Yleiseksi sisäiseksi koroksi esitetään 2,0 %. Taseyksiköiden peruspääoman koroksi esitetään 3,0 %.

7. Yhtymähallituksen hyväksymät toiminnot ja niiden vaikutukset kuntalaskutukseen

Uusia toimintoja vuodelle 2020 ei ole tällä hetkellä tiedossa.

8. Jäsenkuntien maksuosuudet

Jäsenkuntien maksuosuuksien laskentaperusteet ovat entiset: kunkin kunnan suhteellinen osuus määräytyy kolmen edellisen vuoden tilinpäätöksen (käytön) perusteella.

Maksuosuuksien nousuprosentit kunnittain vaihtelevat johtuen kolmen edellisen vuoden suhteellisesta käytön muutoksesta. Lopullinen jäsenkuntien maksu määräytyy kuitenkin pääosin sairaanhoitopalvelujen todellisesta käytöstä.

Tavoitteena vuodelle 2020 on 0 tulos.

9. Tuotteistus- ja hinnoitteluperiaatteet

Sairaanhoitopiirin hinnoittelu perustuu pääosin ns. DRG-tuotteistukseen ja hinnoitteluun. DRG-järjestelmä perustuu valtakunnalliseen Kunta-liiton koordinoimaan ja ohjastamaan suositukseen. Palvelujen hinnoittelu perustuu pääosin omakustannushintapohjaiseen laskentaan. Jossain määrin ulkokuntatuotteissa laskutus perustuu sopimushintoihin. Palveluysiköiden tulosbudjetit ja hinnoittelu määritellään sisäisessä ohjeistuksessa siten, että palveluysiköiden tuottamalla palvelusten myyntituloilla katetaan yksikön kulut. Sisäisten palveluysiköiden kulut (ml. hallinto- ja kiinteistökulut) laskutetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti palveluysiköitä. Valtaosa sisäisistä palveluista on tätä varten tuotteistettu.

Muussa toiminnassa kuin hoitopalvelujen myynnissä voidaan palveluita myydä myös markkinahintaan. Yksiköiden palveluiden tuottamisesta aiheutuneet kulut on katettava vähintään kustannuksia vastaavasti.

10. Kalliin hoidon tasausjärjestelmä

Terveystalolain mukaan on sairaanhoitopiirillä oltava kalliin hoidon tasausjärjestelmä. Laissa ei tasausrajaa määritellä. Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin tasausraja on ollut vuoden 2012 alusta 80.000 euroa. Tasausraja ei ole tarkoituksenmukaista tästä muuttaa. Lopullinen lasku kalliin hoidon tasauksesta tehdään tilinpäätöksen yhteydessä, kun lasketaan yhteen kaikki tasausrajan ylittävät kulut. Tasausrajan ylittävät kulut katetaan jäsenkuntien maksuosuuksilla, jotka määräytyvät asukasluvun perusteella.

11. Erityisvelvoitteista aiheutuvien menojen maksuosuudet

Perussopimuksen mukaan sairaanhoitopiirille määräytyistä erityisvelvoitteista aiheutuvat menot katetaan maksuosuuksilla, jotka peritään jäsenkuntien asukaslukujen perusteella. Tällaisia tehtäviä ovat mm. potilaskorvaukset, kriisivalmiuden ylläpito, aluevastuutehtävät sekä opetus- ja tutkimustoiminnasta aiheutuneet erillismenot.

12. Liikelaitos KYSTERI ja konserniin kuuluvat tytäryhteisöt

Liikelaitos KYSTERI sekä konserniin kuuluvat tytäryhteisöt (Sakupe Oy, kiinteistöosakeyhtiöt Mustinlampi ja Kuopion yliopistollisen sairaalan tutkimussäätiö) valmistelevat talousarvionsa vuodelle 2020 siten, että ne voidaan yhdistää koko sairaanhoitopiirin konsernisuunnitelmaan. Talousarvion valmistelussa otetaan huomioon soveltuvin osin hallituksen talousarvion ja – suunnitelman laatimisperiaatteet. Kuntayhtymän hallintokeskus koordinoi konsernin taloussuunnitelman valmistelua ja antaa tarvittaessa lisäohjeita.

13. Alijäämän kattaminen

Kuntayhtymällä oli kattamatonta alijäämää 31.12.2018 yhteensä 13,7 M€. Vuonna 2020 kunnilta on tarkoitus periä perussopimuksen 24 §:n mukaisesti, peruspääoman suhteessa kannettavilla maksuilla 6,7 M€. Yhtymävaltuusto päättää asiasta hyväksyessään vuoden 2019 tilinpäätöksen.

Valmistelija:

talusjohtaja Kari Janhonen, puh. 044 717 2078

sähköpostiosoite: kari.janhonen@kuh.fi

Valmistelun lähtökohtia

Sairaanhoitopiiriin johtavat viranhaltijat ovat aloittaneet huhtikuussa jäsenkuntien kuntakierroksen, jossa on keskusteltu sairaanhoitopiirin toiminnan ja talouden kehittämisenäkemyksistä. Kierroksen aikana on käyty läpi mm. tilinpäätöstä 2018, talousarvion 2019 toteumaa ja vuoden 2020 taloussuunnitelman perusteita. Toukokuun 17. päivä pidetyssä kuntakokouksessa kuntien edustajilla oli myös mahdollisuus ottaa kantaa edellä mainittuihin seikkoihin.

Talousarvioraami 2020

Talousarvion alustavassa valmistelussa on käytetty seuraavia lähtökohtia:

2. Kuntalaskutus ja toimintakulut

Kuntalaskutuksen kasvuksi talousarviosta 2019 talousarvioon 2020 suunnitellaan 4,3 % nousua. Kuntalaskutuksessa näkyy mm. satunnaisten tuottojen 5,9 m€ poistuminen budjetista.

Budjetoitujen toimintamenojen kasvu tilinpäätöksestä 2018 on 0,5 % ja talousarviosta 2019 yhteensä 2,1 %.

2. Toimintataso

Talousarvio laaditaan vastaamaan likipitään vuoden 2019 toimintatasoa. Toimintatason määrittelyssä on erityisesti otettava huomioon se, mitä hoitotakuulainsäädäntö edellyttää. Tässä suhteessa jouduttaneen kohdentamaan resursseja jonkin verran uudella tavalla.

3. Kustannustason muutosten määrittely

Kustannustason muutokset vuoden 2020 talousarviossa on arvioitu seuraavasti:

- palkankorotukset 1 %
- aineet, tarvikkeet, tavarat ja lääkkeet 1,0 %
- palvelujen ostot 1,0 %

4. Investoinnit

Vuoden 2020 investointeihin on suunniteltu varattavaksi alustavasti rahoitusta seuraavasti:

- rakennusinvestoinnit 34,2 M€

- laitehankinnat 12,0 M€
- atk-sovellukset 8,6 M€
- **yhteensä 54,8 M€**

Rakennusinvestointeihin suunnitellut suurimmat hankkeet ovat Uusi Sydän ja Psykiatrian talo.

Atk-sovellusten hankinnoista valtaosa kohdistuu potilastietojärjestelmiin sekä alueellisten ja valtakunnallisten tietojärjestelmähankkeiden toteuttamiseen. Budjetti sisältää myös asiakas- ja potilastieto-järjestelmän uudistamisen käynnistämisen.

5. Peruspääoman korko

Jäsenkunnille ei makseta vuonna 2020 peruspääoman korkoa.

6. Sisäiset korot

Kuntayhtymässä on käytetty sisäisiä korkoja mm. laitepankin ja sovelluspankin hinnoittelussa. Samoin taseyksiköille on määritelty sisäinen korko. Sisäisiä korkoja on sovellettu myös silloin, kun tytäryhteisöille on annettu konsernilainaa.

Yleiseksi sisäiseksi koroksi esitetään 2,0 %. Taseyksiköiden peruspääoman koroksi esitetään 3,0 %.

7. Yhtymähallituksen hyväksymät toiminnot ja niiden vaikutukset kuntalaskutukseen

Uusia toimintoja vuodelle 2020 ei ole tällä hetkellä tiedossa.

8. Jäsenkuntien maksuosuudet

Jäsenkuntien maksuosuuksien laskentaperusteet ovat entiset: kunkin kunnan suhteellinen osuus määräytyy kolmen edellisen vuoden tilinpäätöksen (käytön) perusteella.

Maksuosuuksien nousuprosentit kunnittain vaihtelevat johtuen kolmen edellisen vuoden suhteellisesta käytön muutoksesta. Lopullinen jäsenkuntien maksu määräytyy kuitenkin pääosin sairaanhoitopalvelujen todellisesta käytöstä.

Tavoitteena vuodelle 2020 on 0 tulos.

9. Tuotteistus- ja hinnoitteluperiaatteet

Sairaanhoitopiirin hinnoittelu perustuu pääosin ns. DRG-tuotteistukseen ja hinnoitteluun. DRG-järjestelmä perustuu valtakunnalliseen Kunta-liiton koordinoimaan ja ohjastamaan suositukseen. Palvelujen hinnoittelu perustuu pääosin omakustannushintapohjaiseen laskentaan. Jossain määrin ulkokuntatuotteissa laskutus perustuu sopimushintoihin. Palveluyksiköiden

tulosbudjetit ja hinnoittelu määritellään sisäisessä ohjeistuksessa siten, että palveluyksiköiden tuottamalla palvelusten myyntituloilla katetaan yksikön kulut. Sisäisten palveluyksiköiden kulut (ml. hallinto- ja kiinteistökulut) laskutetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti palveluyksiköitä. Valtaosa sisäisistä palveluista on tätä varten tuoteistettu.

Muussa toiminnassa kuin hoitopalvelujen myynnissä voidaan palveluita myydä myös markkinahintaan. Yksiköiden palveluiden tuottamisesta aiheutuneet kulut on katettava vähintään kustannuksia vastaavasti.

10. Kalliin hoidon tasausjärjestelmä

Terveystalolain mukaan on sairaanhoitopiirillä oltava kalliin hoidon tasausjärjestelmä. Laissa ei tasausrajaa määritellä. Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin tasausraja on ollut vuoden 2012 alusta 80.000 euroa. Tasausraja ei ole tarkoituksenmukaista tästä muuttaa. Lopullinen lasku kalliin hoidon tasauksesta tehdään tilinpäätöksen yhteydessä, kun lasketaan yhteen kaikki tasausrajan ylittävät kulut. Tasausrajan ylittävät kulut katetaan jäsenkuntien maksuosuuksilla, jotka määräytyvät asukasluvun perusteella.

11. Erityisvelvoitteista aiheutuvien menojen maksuosuudet

Perussopimuksen mukaan sairaanhoitopiirille määräytyistä erityisvelvoitteista aiheutuvat menot katetaan maksuosuuksilla, jotka peritään jäsenkuntien asukaslukujen perusteella. Tällaisia tehtäviä ovat mm. potilasvakuutusmaksut, kriisivalmiuden ylläpito, aluevastuutehtävät sekä opetus- ja tutkimustoiminnasta aiheutuneet erillismenot.

12. Liikelaitos KYSTERI ja konserniin kuuluvat tytäryhteisöt

Liikelaitos KYSTERI sekä konserniin kuuluvat tytäryhteisöt (Sakupe Oy, kiinteistöosakeyhtiöt Mustinlampi ja Kuopion yliopistollisen sairaalan tutkimussäätiö) valmistelevat talousarvionsa vuodelle 2020 siten, että ne voidaan yhdistää koko sairaanhoitopiirin konsernisuunnitelmaan. Talousarvion valmistelussa otetaan huomioon soveltuvin osin hallituksen talousarvion ja – suunnitelman laatimisperiaatteet. Kuntayhtymän hallintokeskus koordinoi konsernin taloussuunnitelman valmistelua ja antaa tarvittaessa lisäohjeita.

13. Alijäämän kattaminen

Kuntayhtymällä oli kattamatonta alijäämää 31.12.2018 yhteensä 13,7 M€. Vuonna 2020 kunnilta on tarkoitus periä perussopimuksen 24 §:n mukaisesti, peruspääoman suhteessa kannettavilla maksuilla 6,7 M€. Yhtymävaltuusto päättää asiasta hyväksyessään vuoden 2019 tilinpäätöksen.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja

Vuoden 2020 taloussuunnitelman laadinnassa noudatetaan seuraavia periaatteita:

- investoinnit yhteensä 54,8 M€
- jäsenkuntalaskutus 334,8M€
- tulos 0 €

Päätös

Hallitus hyväksyy sairaanhoitopiirin johtajan esityksen.

Kuntayhtymän hallitus 19.8.2019 82 §

Valmistelija:

johtajaylilääkäri Antti Hedman, puh. 044 717 2110

sähköpostiosoite: antti.hedman@kuh.fi

Pohjois-Savo on KYS-erityisvastuualueen maakunnista ainoa, jossa ei ole maakunnallisesti koordinoitua hyvinvoinnin- ja terveyden edistämistyötä (HYTE). Tarve terveyden edistämiseen on kuitenkin ilmeinen, sillä Pohjois-Savo on THL:n ikävakioidulla sairastavuusindeksillä mitattuna koko Suomen sairain maakunta (131, koko maan keskiarvo 100). Tämä koskee myös erityisesti mielenterveyden sairastavuutta niin lapsissa nuorisossa kuin vanhemmassakin väestössä. Kokemus on osoittanut, että vaikka kunnilla on päävastuu väestön HYTE-työn järjestämisestä, maakunnallista koordinaatiota tarvitaan erityisesti hyvinvointitiedon analysoinnin, näyttöön perustuvien menetelmien käyttöönoton ja eri tahojen yhteistyön rakentamisessa.

Terveydenhuoltolain (36§) mukaan yksi sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon yksikön (PTH-yksikkö) tehtävistä on tukea kuntia ”järjestämällä koulutusta, kokoamalla hyvinvointi- ja terveysseurantatietoja sekä levittämällä kuntien käyttöön sairauksien ja ongelmien ehkäisyn näyttöön perustuvia toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä.” Lisäksi PTH-yksikön tulee valmistella terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen alueelliset strategiat ja suunnitelmat yhteistyössä kuntien kanssa (alueellinen hyvinvointikertomus). PTH-yksikön nykyisillä resursseilla (ylilääkäri ja sihteeri) tämä ei ole ollut mahdollista.

Tarve maakunnallisten HYTE-, mielenterveys- ja hoitoketjukoordinaattorin toimille on ilmeinen ja asiaa on pohjustettu laajalti sekä sairaanhoitopiirin että jäsenkuntien kanssa.

Koordinaattoreiden toiminta tukee merkittävästi YHESSÄ-hanketta ja hallituksen vaatimaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatiota ja tähtää nimenomaan esim. hoitoketjujen kehittämiseen ja jalkauttamiseen siten, että erikoissairaanhoidon kuluja saadaan laskettua. Perusterveydenhuollon yksikön rooli tässä YHESSÄ-hankkeessa on keskeinen. YHESSÄ-hanke tarvitsee myös hanketoimiston, jossa roolissa perusterveydenhuollon yksikkö voisi toimia.

Tarvittavat koordinaattoreiden vakanssipohjat voidaan siirtää muualta vapautuneista vakansseista. Tyhjiin vakansseihin ei kuitenkaan ole enää budjetoitu palkkakustannuksia.

Esitys

Johtajaylilääkäri:

Hallitus päättää, että jäsenmaksulla katettavien erityisvelvoitteiden raamia ja kuntayhtymän kokonaisraamia nostetaan HYTE-, mielenterveys- ja hoitoketjukoordinaattoreiden palkkakustannuksia vastaavalla summalla, joka on 215 744 € (Liite).

Päätös

Hallitus hyväksyy johtajaylilääkärin esityksen.

Liitteet

1 Uuden toiminnan kustannukset, PTH-yksikkö.docx

83 §

558/02.02.00.00/2017

Talousarvion toteutuminen 1- 7/2019

Kuntayhtymän hallitus 19.8.2019 83 §

Valmistelija:
talousjohtaja Kari Janhonen, puh. 044 717 2078
sähköpostiosoite: kari.janhonen@kuh.fi

Talousraportointi 1- 7/2019

Toimintatuotot

Jäsenkuntamyynä oli tammi-heinäkuulta 190,7 M€, mikä oli 1 %:n enemmän kuin 2018.

Ulkokuntamyynä kertyi tammi-heinäkuulta 42,6 M€, joka on saman suurinen kuin vuonna 2018.

Toimintakulut

Toimintakulut olivat 261,5 M€ ja kasvoivat 4 % viime vuoden vastaavasta ajankohdasta.

- henkilöstökulujen kasvu oli 2 % ja palkkamenojen kasvu 4 %
- palveluiden ostojen kasvu 6 %
- aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot kasvoivat 5 %.

Vuosikate

Vuosikatetta kertyi tammi-heinäkuulta 11,5 M€, kun viime vuonna vuosikatetta oli 20,2 M€ vastaavana ajankohtana.

Poistot

Poistojen määrä oli 15,1 M€, jossa kasvua 2 %.

Satunnaiset tuotot

Satunnaiset tuottoja ei kertynyt tammi –heinäkuussa, budjetoidut satunnaiset tuotot vuonna 2019 ovat 5,9 M€.

Tilikauden ylijäämä

Tilikauden alijäämä (tammi- heinäkuu) oli -3,6 M€ kun viimevuonna ylijäämä oli syntynyt 5,5 M€.

Ennuste 1- 7/2019 valmistuu hallituksen kokoukseen 19.8.2019 mennessä.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja

Kuntayhtymän hallitus toteaa talousraportin 1-7/2019 tietoon saaduksi.

Päätös

Hallitus hyväksyy sairaanhoitopiirin johtajan esityksen.

Liitteet

2 Tuloslaskelma KYS 201907

Kuntayhtymän hallitus

60 §

27.5.2019

Kuntayhtymän hallitus

72 §

17.6.2019

84 §

811/00.01.02.02.01/2019

Jäsenkuntien esitykset Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän hallitukselle

Päätöshistoria

Kuntayhtymän hallitus 27.5.2019 60 §

Valmistelija:

henkilöstö- ja hallintojohtaja Janne Niemeläinen, puh. 044 717 9460

sähköpostiosoite: janne.niemelainen@kuh.fi

Iisalmen ja Kiuruveden kaupunginhallitukset, Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän hallitus sekä Lapinlahden, Vieremän ja Sonkajärven kunnanhallitukset ovat tehneet esitykset jäsenkuntien osallistumisesta toiminnan suunnitteluun sekä sairaanhoitopiirien investointien uudelleen arvioinnista. Esitykset ovat liitteinä.

Asiaa käsiteltiin sairaanhoitopiirin kuntakokouksessa 17.5.2019, jossa esitettiin talouskatsaus ja investointien eteneminen.

Yhteistyö toiminnan suunnittelussa nähtiin myönteisenä, erityisesti hoitopolkujen ja toiminnan kehityksessä. Esille tulivat mm. kumppanuustoiminta ja YHESSÄ-hanke.

Uusi sydän –investointiohjelmaa koskevat päätökset on tehty sairaanhoitopiirin valtuustossa, ja hankkeella on vuoden 2019 loppuun sosiaali- ja terveysministeriön poikkeuslupa, jolle parhaillaan anotaan jatkolupaa. Hankkeen keskeytymisestä tai siirtymisestä aiheutuvat merkittävät riskit esiteltiin. Psykiatriatalon hankesuunnitelmaa valmistellaan yhteistyössä Pohjois-Savon kuntien ja toimijoiden kanssa.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus ottaa tietoonsa saapuneet esitykset ja toteaa, että kuntayhtymän päätöksenteko on määritetty perussopimuksessa ja hallintosäännössä.

Hallitus valtuuttaa sairaanhoitopiirin johtajan valmistelemaan esityksen Pohjois-Savon neljän suurimman kunnan ja yhden muun kunnan edustajan nimityksestä YHESSÄ-hankkeen ohjausryhmään. Hallitus käsittelee ohjausryhmän nimityksen kokouksessaan 17.6.

Päätös

Hallitus hyväksyy sairaanhoitopiirin johtajan esityksen.

Kuntayhtymän hallitus 17.6.2019 § 72

Valmistelija:

henkilöstö- ja hallintojohtaja Janne Niemeläinen, puh. 044 717 9460

sähköpostiosoite: janne.niemelainen@kuh.fi

Yhessä-hankkeen sisältöön tehdään vielä kesän aikana tarkennuksia ja valmis hanke esitellään hallitukselle 20.8.2019 kokouksessa. Koska Yhessä-hankeeseen tehdään vielä tarkennuksia, ei ohjausryhmän jäsenten nimeäminen tässä vaiheessa ole tarkoituksenmukaista. Ohjausryhmän jäsenten nimitykset päätetään 20.8.2019 kokouksessa.

Neljältä suurimmalta jäsenkunnalta pyydetään esitykset ohjausryhmän jäsenistä 20.8.2019 kokoukseen. Lisäksi otetaan huomioon myös muiden kuntien yhteinen esitys yhdestä edustajasta ohjausryhmään.

Henkilöstö- ja hallintojohtajan päätösesitys:

Hallitus päättää pyytää neljältä suurimmalta jäsenkunnalta esitykset ohjausryhmän jäsenistä 20.8.2019 kokoukseen.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus hyväksyy henkilöstö- ja hallintojohtajan esityksen.

Päätös

Hallitus hyväksyy sairaanhoitopiirin johtajan esityksen.

Kuntayhtymän hallitus 19.8.2019 84 §

Valmistelija:

henkilöstö- ja hallintojohtaja Janne Niemeläinen, puh. 044 717 9460

sähköpostiosoite: janne.niemelainen@kuh.fi

Neljältä suurimmalta jäsenkunnalta on pyydetty esitykset ohjausryhmän jäsenistä 20.8.2019 kokoukseen. Esityksiä ei ole kuitenkaan vielä saatu.

Yhessä-hankeeseen on tehty tarkennuksia kesän aikana ja valmis hanke esitellään kokouksessa.

Esityslistan liitteenä jaetaan hankesuunnitelma ja esitys.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus päättää:

- 1) hyväksyä Yhessä-hankkeen esiteltyssä muodossa.
- 2) nimetä Yhessä-hankkeen ohjausryhmän puheenjohtajaksi sairaanhoitopiirin johtajan ja esittelijäksi sairaalanjohtajan sekä ohjausryhmän jäseniksi johtajaylilääkäriin, palveluista ja asiakkuuksista vastaavan toimialajohtajan, henkilöstö- ja hallintojohtajan ja talousjohtajan sekä neljän suurimman jäsenkunnan esitysten mukaiset jäsenet ja pienten jäsenkuntien esityksen mukaisesti Hanna Helasteen.

Ohjausryhmän jäsen voi estyneenä ollessaan nimetä itse sijaisen ohjausryhmään esteen ajaksi.

Päätös

Hallitus hyväksyy sairaanhoitopiirin johtajan esityksen.

Todetaan, että Varkauden kaupungin edustajana ohjausryhmässä toimii sosiaali- ja terveysjohtaja Seppo Lehto, Kuopion kaupungin edustajana kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen ja varalla apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarinen, Iisalmen kaupungin edustajana kaupunginjohtaja Jarmo Ronkainen, Siilinjärven kunnan edustajana kunnanjohtaja Vesa Lötjönen ja pienten jäsenkuntien edustajana kunnanjohtaja Hanna Helaste.

85 §

1160/02.07.00/2019

Labqualityn osakkeiden myynti**Kuntayhtymän hallitus 19.8.2019 85 §**

Valmistelija:

talousjohtaja Kari Janhonen, puh. 044 717 2078

sähköpostiosoite: kari.janhonen@kuh.fi

Taustaa

Labquality Oy on yhtiö, jonka toimialana on tuottaa laboratorioalan ja terveydenhuollon koulutus-, diagnostiikka- ja sertifiointipalveluja. Yhtiö on perustettu vuonna 1972 ja sen omistajina ovat 25 suomalaista viranomaista ja yhdistystä. Yhtiön omistus jakautuu yhteensä 300 osakkeeseen. Suurimmat yhtiön omistajat ovat Suomen Kliinisen Kemian Yhdistys ry. (69 osaketta), Suomen Kuntaliitto ry. (51 osaketta) ja Lääkäripalveluyritysten Yhdistys ry (46 osaketta). Yhtiötä omistavat lisäksi pienillä omistusosuuksilla mm. lähes kaikki Suomen sairaanhoitopiirit. Yhtiö toimii kilpailuilla markkinoilla eli se ei ole omistajiensa sidosyksikkö.

Yhtiön omistuksen hajautuminen on ollut jo pidempään ongelmana yhtiön toiminnan kehittämiseksi, koska omistajilla on ollut keskenään tämän osalta eriäviä näkemyksiä. Nykyisellä omistusrakenteella ei ole ollut mahdollista muodostaa yhtenäistä näkemystä yhtiön tulevasta strategiasta, mikä ei puolestaan ole mahdollistanut omistaja-arvon kasvattamista. Tämän vuoksi yhtiön suurimpien omistajien kesken on keskusteltu vuodesta 2018 lukien yhtiön omistuksen keskittämisestä osakekaupoilla. Asiaa on valmistellut suurimpia omistajia tai omistajaryhmiä edustava työryhmä, johon ovat kuuluneet Kuntaliitto ry:n edustajana johtava lakimies Pirkka-Petri Lebedeff, Lääkäripalveluyritysten Yhdistys ry:n edustajana toiminnanjohtaja Ismo Partanen, Suomen Kliinisen Kemian Yhdistys ry:n edustajana puheenjohtaja Anna Linko-Parvinen ja sairaanhoitopiirien edustajana HUSin hallintojohtaja Lauri Tanner. Valmisteluryhmää on työssä avustanut Neuvoa Advisors Oy:n partneri Mika Vauhkonen. Työryhmän työhön ovat osallistuneet yhtiön hallituksen aiempi puheenjohtaja Jouni Peltomaa ja yhtiön toimitusjohtaja Mia Lindström.

Valmisteluryhmä on selvittänyt mahdollisia ostajaehdokkaita. Tässä selvitystyössä erityistä painoa on asetettu sille, että tuleva omistaja tukee yhtiön toiminnan jatkuvuutta ja on valmis kehittämään yhtiön toimintaa kotimaisena laboratorioalan vahvana toimijana. Nykyisten omistajien keskuudesta ei ole ilmaistu halukkuutta yhtiön osakekannan hankkimiseen.

Selvitystyön perusteella valmisteluryhmän ehdotuksena yhtiön osakekannan ostajaksi on Cor Group Oy, joka on suomalaisen terveystalouden konsernin emoyhtiö. Valmisteluryhmän käsityksen mukaan yhtiö vastaa ostajalle edellä asetettuja odotuksia. Konserniin kuuluu mm. Coronaria Oy, joka on Suomen viidenneksi suurin yksityinen sote-alan palveluita tarjoava yritys ja sosiaali- ja terveystalouden koulutusten järjestämiseen erikoistunut Professio

Finland Oy. Valmisteluryhmän neuvottelemat kaupan ehdot kuvataan seuraavassa.

Kauppahinnan määräytyminen

Ostajan edellytys kaupan toteutumiselle ja kauppahinnalle on, että ostaja saa järjestelyssä hankittua 100 % yhtiön osakkeista. Osakkeiden kauppahinta on 5.500.000 euroa vähennettynä (i) lyhyt- ja pitkäaikaiset velat ja (ii) lisätynä lyhyt ja pitkäaikaiset saamiset sekä kassa kauppahinnan täsmäytyspäivänä (alustavasti 30.6.2019) sekä (iii) vähennettynä ennen kaupan voimaantulusta tapahtuva varjojenjako myyjille (sekä muut mahdolliset ilmoitetut varojen ulosvuodot). Tavoitteena on, että yhtiön sijoitusrahastoissa olevat ylimääräiset varat realisoidaan ja jaetaan osakkaille ennen kaupan täytäntöönpanoa. Yhtiöllä on 31.12.2018 taseen perusteella realisoitavia em. varoja n. 2,3 miljoonan euron arvosta. Edellä kuvattu hinnan täsmäyttämistapa mahdollistaa sen, että kauppahinta saadaan määriteltyä yksiselitteisesti ennen kauppakirjan allekirjoitusta.

Edellä mainittu kauppahinta vastaa ulkopuolisen arvioijan näkemystä yhtiön arvosta. Oy Tuokko Ab:n laatiman ja 6.11.2018 päivätyn arvonmäärityksen perusteella yritysarvo (=ennustettujen tulevien kassavirtojen nykyarvo) yhtiön mahdollisessa myyntitilanteessa on arvioitu olevan 5,0 – 6,0 miljoonaa euroa. Edellä mainitun arvonmäärityksen ja kauppahinnan laskentatavan perusteella voidaan päätellä, että kauppahinta vastaa yrityksen osakkeiden käypää arvoa.

Kaupan muut pääasialliset ehdot

Myyjiä pyydetään tutustumaan osakekauppasopimusluonnokseen (Liite 1) ja kauppakirjan liitteeksi tarkoitettuun myyjien vakuutukset - liiteasiakirjaluonnokseen (Liite 2) sekä kauppakirjan allekirjoituspäivän ja täytäntöönpanopäivän välillä Labquality Oy:n toimintaa säätelevään liitedokumenttiin (Liite 3). Eversheds Sutherland Oy on antanut edellä mainittuja dokumentteja koskevan oikeudellisen lausunnon. Lausunnon mukaan kauppakirjaluonnos on ehdoiltaan tavanomainen yrityskauppasopimus (Liite 4). Alla on esitelty lyhyesti suunnitellun kaupan kannalta oleelliset sopimusehdot.

Kauppahinnan maksu: Kauppahinta maksetaan kokonaisuudessaan kaupan täytäntöönpanon yhteydessä.

Ennakkoehdot: Keskeiset ennakkoehdot ovat: (i) osakkeiden kaupat ovat saaneet lainvoiman, (ii) kadonneen osakekirjan kuoletusprosessi on saatu päätökseen, (iii) sijoituksissa olevat varat on realisoitu ja jaettu myyjille, (iv) yhtiön liiketoiminnassa ei ole tapahtunut olennaista negatiivista muutosta kauppakirjan allekirjoittamisen ja täytäntöönpanopäivän välillä ja (v) myyjien ja ostajan antamat vakuutukset ovat täytäntöönpanopäivänä paikkansapitävät.

Myyjien vakuutukset: Myyjät antavat yrityskaupoissa tyypilliset liitteen 3 mukaiset myyjien vakuutukset.

Korvausvelvollisuus: Myyjien vastuu on erillistä. Myyjät ovat velvollisia korvaamaan vahinkoja, jotka aiheutuvat sopimuksen tai annettujen myyjien vakuutusten rikkomuksista. Vahinko on terminä määritelty siten, että "Vahingosta" aiheutuu välitöntä, kohtuullisesti ennalta nähtävissä ollutta

menetystä, vahinkoa tai kustannusta.

Myyjien vakuutuksien rikkomisesta johtuvia vastuita on rajattu mm. seuraavasti (lista ei ole täydellinen):

- i. Vastuu on enintään 20 % myyjän saamasta kauppahinnasta
- ii. Vahinkoja ei korvata, ellei niiden yhteismäärä ylitä 150.000 euroa, jolloin vahinko korvataan ylimenevältä osalta.
- iii. Yksittäisen vahinkotapahtuman tulee olla vähintään 10.000 euroa
- iv. Rikkomus on selvästi, avoimesti ja riittävän yksityiskohtaisesti käynyt ilmi due diligence -aineistosta
- v. Myyjät vastaavat ainoastaan ostajan todellisen vahingon
- vi. Ostaja on tullut tietoiseksi vahingosta 18 kk aikana kaupan voimaantumisesta lukien (poislujen verot, joiden osalta vastuu pidempi)

Edellä mainittujen rajoitusten ulkopuolelle jäävät mm. tahallisuudella tai törkeällä huolimattomuudella aiheutetut vahingot sekä myyjien antamat vakuutukset 1.1 ja 1.2. Due diligence -selvityksien havaintojen perusteella voi sopimukseen tulla lisättäväksi ns. erityisiä vastuusitoumuksia, joiden osalta em. vastuunrajoituksia ei sovelleta esitetyllä tavalla. Tavoitteena on, että Due diligence -selvitykset saatetaan loppuun elokuun aikana.

Kilpailukiello: Kauppasopimus sisältää kilpailukieltovelvoitteen, joka on voimassa kaksi vuotta kaupan täytäntöönpanopäivästä. Kilpailukiellon alaista liiketoimintaa on rajattu siten, ettei myyjien nykyistä toimintaa tulkita kilpailevaksi toiminnaksi. Kilpailukiellon alaista liiketoimintaa ei ole (i) myyjän omalle organisaatiolle tuottamat palvelut, (ii) myyjän harjoittama toiminta sen jatkuessa oleellisesti nykyisessä laajuudessaan tai (iii) koulutustoiminta yleisesti ottaen. Kilpailukiellon alaista liiketoimintaa sen sijaan on Labquality Oy:n harjoittama sertifiointiliiketoiminta ja EQAS-liiketoiminta. Kilpailukiello ei koske miltään osin Suomen Kuntaliitto ry:tä, kuntayhtymiä tai niiden tytäryhteisöjä.

Rekrytointikiello: Kauppasopimus sisältää rekrytointikieltovelvoitteen, joka on voimassa kaksi vuotta kaupan täytäntöönpanopäivästä ja joka kieltää myyjää aktiivisesti rekrytoimasta Labquality Oy:n palveluksessa olevia henkilöitä. Kielto ei koske työpaikkailmoituksiin perustuvaa rekrytointia, tai rekrytointia, jossa myyjä ei ole toiminut aloitteentekijänä.

Myyjän edustaja: Sopimuksen mukaan kukin myyjä valtuuttaa Neuvoa Advisors Oy:n vastaanottamaan kaikki kauppakirjaan liittyvät tiedoksiannot ja antamaan puolestaan kauppakirjaan liittyvät ilmoitukset ostajalle.

Eveshesds on lausunnossaan (Liite 4) esittänyt vähäisenä huomiona, että kauppakirjaluonnoksessa ennakkoehtona oleva sijoitusomaisuuden realisointi voisi selvyiden vuoksi olla tarkemmin määritelty. Asiaan ei liity epäselvyyttä ja ostajan neuvonantajan kanssa on sovittu asian täsmentämisestä lopulliseen sopimukseen. Niin ikään välillisten vahinkojen osalta kauppakirjaluonnosta on täsmennetty lausunnon pyytämisen jälkeen lausunnossa esitetyllä tavalla. Lausunnossa myös suositellaan harkittavaksi, että lopullisen kauppahinnan määrä vahvistettaisiin esimerkiksi tilintarkastajan toimesta. Koska kauppahinnan laskentaan ei nähdä tässä tapauksessa liittyvän tulkintaerimielisyyksien riskiä, riittäväksi toimenpiteeksi katsotaan, että

tilintarkastajaa käytetään myyjien kauppahintalaskelmien oikeellisuuden varmistamisessa.

Aikataulu

Järjestely on suunniteltu aikataulullisesti toteutettavan seuraavasti:

6/2019 Yhtiö laatii välitilinpäätöksen, jonka perusteella lasketaan kauppahinta (ennen ilmoitettuja vuotoja).

8/2019 Due diligence -selvityksien loppuunsaattaminen.

9/2019 Kauppakirjojen allekirjoittaminen. Myyjät ovat tehneet myyntipäätökset ja valtuuttaneet tarvittavat henkilöt kauppakirjan allekirjoittamiseen ja kaupan toteuttamiseen liittyvien muiden toimenpiteiden suorittamiseen.

11-12/2019 Kaupan täytäntöönpano ennakkoehtojen toteuduttua. Kauppahinta maksetaan kaupan täytäntöönpanon yhteydessä.

Muuta

Kaupan täytäntöönpanon yksinkertaistamiseksi valmisteluryhmä esittää, että omistajat valtuuttaisivat jonkun valmisteluryhmän jäsenistä allekirjoittamaan kauppakirjan puolestaan. Mahdollisesta valtuutuksesta huolimatta kukin omistaja saa oman kappaleensa allekirjoitettua kauppakirjaa.

Sopimus laaditaan suomen kielellä.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus päättää

1. myydä Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin omistamat kuusi Labquality Oy:n osaketta Cor Group Oy:lle yhteensä 110 000 euron kauppahinnasta liitteenä olevan kauppakirjan mukaisin ehdoin ja sillä edellytyksellä, että myytävän yhtiön Taaleri-sijoitukset n. 2,3 M€ per 31.12.2018 huomioidaan kauppahinnan täsmäytyslaskelmissa kauppahintaa kasvattaviksi varallisuuseriksi,

2. valtuuttaa talousjohtaja Kari Janhosen tarvittaessa päättämään vähäisistä ja teknisluonteisista muutoksista liitteenä olevaan kauppakirjaan.

Päätös

Minna Reijonen poistui kokouksesta esteellisenä asian käsittelyn ajaksi.

Hallitus hyväksyy sairaanhoitopiirin johtajan esityksen.

Liitteet

- 3 Liite 1. Kauppakirja Labquality Oyn osakkeita koskien, luonnos.pdf
- 4 Liite 2. Kauppakirjan liite, Myyjien vakuutukset.pdf
- 5 Liite 3. Kauppakirjan liite 4.pdf
- 6 Liite 4. Eversheds Sutherland, lausunto.pdf

86 §

1161/00.04.02/2019

Sarastia Oy:n osakassopimuksen hyväksyminen

Kuntayhtymän hallitus 19.8.2019 86 §

Valmistelija:
talousjohtaja Kari Janhonen, puh. 044 717 2078
sähköpostiosoite: kari.janhonen@kuh.fi

Kunnan Taitoa Oy ja KuntaPro Oy ovat päättäneet sulautumisesta 1.5.2019 alkaen. Yhtiön uusi nimi on Sarastia Oy. Sairaanhoitopiiri on omistanut kummastakin yhtiöstä pienen osuuden ja näin ollen myös uudesta yhtiöstä, Sarastia Oy:stä.

Yhtiö toimii julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain tarkoittamassa mielessä omistajiensa sidosyksikkönä ja yhteishankintayksikkönä. Yhtiö tuottaa omistajilleen mm. talous- ja henkilöstö-, rekrytointiperintä, ict- sekä yhteishankintapalveluita. Konserniin kuuluu emoyhtiö (Sarastia Oy) ja kolme tytäryhtiötä (Sarastia Rekry Oy, Sarastia Kuntaperintä Oy ja Onvire Oy). Konsernin liikevaihto ennustetaan olemaan n 100 m€ vuonna 2019 ja henkilökuntaan kuuluu yli 850 henkilöä.

Sarastia Oy:n omistajat ovat päättäneet osakassopimuksen tekemisestä, joka korvaa mahdollisia vanhoja vastaavia sopimuksia. Sopimusta noudatetaan näin ollen sulautumisen täytäntöönpanopäivästä alkaen sulautuneiden yhtiöiden aiempien vastaavien sopimusten sijaan. Yksi osakassopimuksen keskeisestä funktiosta on varmistaa yhtiön sujuva liikkeellelähtö sulautumisen jälkeen.

Osakassopimus todetaan olevan ensisijainen Yhtiön yhtiöjärjestykseen ja kulloinkin voimassa olevaan osakeyhtiölakiin nähden (pois lukien lain pakkottavat säännökset) siltä osin kuin se sisältää niihin nähden ristiriitaisia määräyksiä. Osakassopimuksessa käydään sopimuksen taustan ja tarkoituksen lisäksi myös läpi Sarastia Oy:n hallintoa ja päätöksentekoa (hallitus, toimitusjohtaja, neuvottelukunta, nimitysvaliokunta).

Yhtiössä toimii osakassopimuksen mukaan neuvottelukunta. Sarastian toiminnan tarkoituksena on, että yhtiön osakkeita voivat omistaa vain oikeushenkilöt, jotka hankintalain mukaisesti ovat hankintayksiköitä. Tarkoituksena on, että yhtiön omistus perustuu sille ajattelumallille, että omistajat yhdessä muiden omistajien kanssa käyttävät määräysvaltaa yhtiössä. Tässä tarkoituksessa omistajat perustavat neuvottelukunnan, jolla on oikeus vaikuttaa yhtiön tärkeisiin päätöksiin ja strategiaan tavoitteisiin. Neuvottelukunnan tarkoituksena on valmistella hallitukselle ehdotuksia yhtiökokouksessa käsiteltävistä asioista. Lopulliset päätökset tehdään kuitenkin aina soveltuvin osin osakeyhtiölain mukaisesti toimivaltaisessa toimielimessä. Neuvottelukunnan kokouksiin kutsutaan kaikki osakkeenomistajat samalla menettelyllä kuin varsinaiseen yhtiökokoukseen. Neuvottelukunta kokoontuu vähintään kerran vuodessa hyvissä ajoin ennen varsinaista yhtiökokousta. Neuvottelukunnan kokouksissa jokaisella kokoukseen osallistuvalla

osakkeenomistajalla on yksi ääni riippumatta osakeomistuksen suuruudesta. Tällä tavoin turvataan myös pienten osakkeenomistajien vaikutusmahdollisuudet Yhtiön strategisessa päätöksenteossa.

Omistajien strategisia vaikutusmahdollisuuksia Sarastiassa vahvistetaan lisäksi siten, että omistajilla on vaikutusmahdollisuus Yhtiön hallituksen valintaan. Tässä tarkoituksessa omistajat perustavat nimitysvaliokunnan. Nimitysvaliokuntaan valitaan yhteensä 6-8 jäsentä vuodeksi kerrallaan Yhtiön varsinaisen yhtiökokouksen yhteydessä. Lähtökohtana on, että yhtiön kolme suurinta osakkeenomistajaa nimeää kukin yhden edustajan nimitysvaliokuntaan. Lisäksi kolme yhtiön suurinta asiakasomistajaa nimeää kukin yhden edustajan nimitysvaliokuntaan. Yhtiökokous voi kuitenkin päättää enintään kahden lisäjäseneen nimittämisestä nimitysvaliokuntaan.

Siirtymäkauden hallinto on myös avattu tarkemmin osakassopimuksessa. Välittömästi sulautumisen täytäntöönpanopäivän jälkeen pidetään uuden yhtiön ylimääräinen yhtiökokous, jossa valitaan siirtymäkauden hallitus. Siirtymäkauden hallituksen tehtävänä on siirtymäkauden aikana toteuttaa sulautuvien yhtiöiden osakkeenomistajien sulautumiselle asettamat tavoitteet.

Siirtymäkauden hallituksen ja nimitysvaliokunnan toimikausi on Sarastian seuraavaan, vuoden 2020 keväällä pidettävään, varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka sulautumisen täytäntöönpanopäivästä lukien.

Osakassopimus määrittelee myös nykyisten osakkeenomistajien aseman yhtiössä, uusien omistajien liittymisen yhtiöön sekä osakkeista luopuminen. Osakassopimus on liitteenä. Osakassopimusta noudatetaan osakkeenomistajien välisiin suhteisiin siitä alkaen, kun kukin siihen liittynyt osakkeenomistaja on sen allekirjoittanut. Mikäli yhtiöön tulee uusi osakkeenomistaja, tulee osakkeenomistajan liittyä myös osakassopimukseen.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan Sarastia Oy:n osakassopimuksen.

Päätös

Hallitus hyväksyy sairaanhoitopiirin johtajan esityksen.

Liitteet

- 7 Sarastia osakassopimus yhtiön ak 070519.pdf
- 8 Sarastia osakasluettelo 1.5.2019_osakassopimuksen liite 1.pdf

87 §

504/00.00.01.00.02/2017

Tutkimuseettisen toimikunnan kokoonpanon muutos 19.8.2019

Kuntayhtymän hallitus 19.8.2019 87 §

Valmistelija:
kehittämispäällikkö Nurmi Sanna-Maria, puh. 044 717 2113
sähköpostiosoite: sanna-maria.nurmi@kuh.fi

Tutkimuseettinen toimikunta esittää jäsenmuutoksia 19.8.2019 alkaen seuraavasti:

Maallikkojäsen Johanna Eronen eroaa toimikunnan jäsenyydestä. Hänen tilalleen varsinaiseksi maallikkojäseneksi toimikunta ehdottaa Annemarie Hiltusta. Maallikkovarajäsenenä jatkaa psykologi Tatu Teräväinen.

Toimikunnan jäsenet ja heidän varajäsenensä ehdotetuina muutoksen on lueteltu liitteessä olevassa taulukossa.

Esitys

Johtajaylilääkäri:

Hallitus nimeää tutkimuseettisen toimikunnan jäsenet 19.8.2019 seuraavasti:

- Varsinaiseksi maallikkojäseneksi Annemarie Hiltunen ja hänen varajäsenenä psykologi Tatu Teräväinen.

Päätös

Hallitus hyväksyy johtajaylilääkärin esityksen.

Liitteet

9	Tutkimuseettisen toimikunnan kokoonpanon muutos 19.8.2019
10	2017-2021 muutos 19.8.2019.xlsx

88 §

533/00.02.00/2017

Valtuuston 1/17.6.2019 päätösten toimeenpano

Kuntayhtymän hallitus 19.8.2019 88 §

Valmistelija:
johdon assistentti Henna Räsänen, puh 044 717 3594
henna.rasanen@kuh.fi

Valtuuston kokous 1/17.6.2019 on saanut lainvoiman 4.8.2019

Hallituksen tulee päättää valtuuston päätösten toimeenpanosta.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus päättää toimeenpanna valtuuston 17.6.2019 tekemät päätökset ja nimetä jäsenet omistajaohjausjaostoon.

Päätös

Hallitus hyväksyy sairaanhoitopiirin johtajan esityksen ja nimeää omistajaohjausjaostoon Markku Rossin puheenjohtajaksi sekä Pekka Pollarin ja Leena Kaulamon jäseniksi.

89 §

54/00.02.01/2019

Viranhaltijapäätökset ajalta 12.-18.8.2019

Kuntayhtymän hallitus 19.8.2019 89 §

Valmistelija:
johdon assistentti Henna Räsänen, puh. 044 717 3594
sähköpostiosoite: henna.rasanen@kuh.fi

Viranhaltijapäätökset ajalta 12.-18.8.2019 ovat menneet sähköpostilla tiedoksi hallituksen puheenjohtajalle, sairaanhoitopiirin johtajalle, johtajaylilääkärille sekä toimialajohtajalle. He eivät ole käyttäneet otto-oikeutta päätöksiin.

Hallituksen kokoukseen tuodaan tiedoksi viranhaltijapäätökset ajalta 12.-18.8.2019

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus merkitsee tiedoksi viranhaltijapäätökset ajalta 12.-18.8.2019 ja päättää, ettei se käytä niihin otto-oikeutta.

Päätös

Hallitus hyväksyy sairaanhoitopiirin johtajan esityksen.

Liitteet

11 viranhaltijapäätökset ajalla 12.8.-18.8.2019.pdf

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Kuntayhtymän hallitus

KYS

Pöytäkirja

19.08.2019

7

29 (36)

90 §

90 §

Muut mahdolliset asiat

Päätös

Erkki Virtanen ilmoitti eronneensa Kiinteitös-KYS Oy:n hallituksen jäsenyydestä ja Minna Reijonen ilmoitti eronneensa Monetra Pohjois-Savo Oy:n hallituksen jäsenyydestä.

Kuntayhtymän hallituksen muutoksenhakuohje

A. OIKAISUVAATIMUSOHJE

Oikaisuvaatimusoikeus ja -perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät: 79-83,88-90

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät: 84-87

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

Pykälät: 84-87

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Oikaisuvaatimuksen voi tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen.

Kansallisen kynnyksarvon¹ ylittävään hankintapäätökseen tyytymätön ei voi tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, vaan muutoksenhaku tapahtuu kohdan C mukaisesti.

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Oikaisuvaatimusviranomaisena, jolle oikaisuvaatimus tehdään, toimii Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän hallitus, osoite: Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Kirjaamo, PL 100, 70029 KYS.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jäsenkuntien ja niiden jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen mukana tulee olla päätös, johon oikaisua vaaditaan, sekä selvitys siitä päivästä, mistä oikaisuvaatimusta koskeva aika edellä sanotun mukaan on luettava.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

1 Kansallisen kynnyksarvon suuruus on:

- 60.000 € tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut
- 400.000 € terveydenhoito – ja sosiaalipalvelut (Liite E 1-4 kohta)
- 300.000 € erityiset palvelut (Liite E 5-15 kohta)
- 150.000 € rakennusurakat
- 500.000 € käyttöoikeussopimukset

B. VALITUSOSOITUS (Pykälät:)

Valitusoikeus ja -perusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntayhtymän viranomaisen päätöksestä kunnallisvalituksen saa tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksen vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksen myös asianosainen, kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen ja -aika

Valitusviranomaisena toimii Itä-Suomen hallinto-oikeus, osoite: Itä-Suomen hallinto-oikeus, Kirjaamo, Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 KUOPIO. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuint>

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa tiedoksisaannista. Jäsenkuntien ja niiden jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirjan sisältö ja toimittaminen

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen on vaadittu tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituskirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinemaksulain 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

C. OIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS (Pykälät:)

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon¹.

I Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–133 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

1 Kansallisen kynnysarvon suuruus on:

- 60.000 € tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut
- 400.000 € terveydenhoito – ja sosiaalipalvelut (Liite E 1-4 kohta)
- 300.000 € erityiset palvelut (Liite E 5-15 kohta)
- 150.000 € rakennusurakat
- 500.000 € käyttöoikeussopimukset

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoihin katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoihin sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikön yhteystiedot:

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän hallitus
PL 100, 70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
kirjaamo@kuh.fi

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muusta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 42 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai 51 §:ssä tarkoitettua dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea va-

littamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa tai 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa tai 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Jollei 4 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ole julkaistu, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä:

- 1) 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälkilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä; tai
- 2) kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämistä, jollei tiedoksiannon näytettä tapahtuneen myöhemmin. Käytettävissä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin,

kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>